

7. Aug. 1830

FAKTA

Dato:

7. Aug. 1830

Sidetal:

Dagbog A, side 58 recto – 60 recto

Dagbogens placering:

Det kgl. Bibliotek NKS 2923, 4°

Omtalte personer:

Herman Christian Collett

Peter Collett

Anne Cathrine Elisabeth Collett, f.

Arbo

Eilertine Severine Collett, f. Bendeke

Peder Nyborg Hesselberg

Karel van Mander

Christopher Georg Pothoff

Trykt udgave:

Georg Nygaard: "Maleren Martinus

Rørbyes Rejsedagbog 1830",

København 1930, s. 75-77 (med

udeladelse af 7 linjer)

TRANSSKRIFTION

Jeg stod den 7de Aug

om Morgenen tidlig op deels for at fuldøre mit Brev deels ogsaa for at bese Kirken hvori jeg saa mangan Gang havde siddet paa Bænken i Koret og sunget om Søndagene. Paa min Vei derhen maatte jeg dog først ind til Madame Elsters¹ gamle Boutiqu hvor jeg traf Alt temmelig i den gl: Orden og Bordene ligesom før opfyldte med Bagværk, jeg savnede her blodt den gl Kone for tilfulde at kune sætte mig tilbage i ældre Tider der nu vare lagte saa langt tilbage; men for dog nogenlunde at raade Bod derpaa maatte jeg kjøbe Kager fra de gl: Skuffer hvorfor jeg dengang havde stor Respect og Kjærlighed. En gl Kone jeg her traf paa erindrede sig endnu med Glæde mine Forældres Ophold i Byen og fortalte hvorledes Fader tidt havde givet hende Hansel naar hun med sin Kurv gik forbie vores Gaard og han af en Hændelse stod i Vinduet. Jeg begav mig med en gl Mand der var Graver til Kirken for at gjensee de gl. Vægge; ved min Indtrædelse kunne jeg strax see Forandring hvilket især bestod i at de gl: Vinduer vare borttagne og i deres Sted vare nye og større indsatte der gav det Heele et lysere omenskjændt for mig ogsaa fremet Udseende. Pillererne •58 verso• der dannede en Adskillelse imellem Kirken og Coret vare ogsaa borttagne og saaledes det frie Syn til Altaret aabnet. I Altertavlen hvori jeg havde ventet at finde et stort Mesterstykke der her var aldeles skjult og ubekjendt fandt jeg ikke hvad jeg havde ventet og det er vel neppe et Malerie af Carl van Manderen² som Præsten Hesselberg³ i hans Beskrivelse over Strømsø angiver. Maleriet bærer vel noget Præg af Mesterskab men Forholdene i Figurerne ere rent forfeilede saaledes at Manderen vel neppe kunde have gjort sig skyldig i slige Misgreb; forresten maatte man først ved en nøiere Undersøgelse gjøre sig bekjendt dermed da over det halve nu er aldeles utydelig og næsten sort. Mere paafaldende for sin Skjønhed var de messing Lysekroner og den Døbefond der findes i Kirken, hvoraf især Døbefonden er i en smuk gl. tydsk Stiil og bæres af en Figur og en Deel smukke Ornamentter. Fra Kirken steeg jeg op i Taarne[t] ad den vante Trappe hvorfor jeg dengang havde en hemmelig G[ru?] og Skræk da den forekom mig som det rædsomste •59 recto• jeg nogensinde havde seet, ogsaa har jeg vist mangengang troet mig omringet af Spøgelser naar jeg listede mig bagefter de andre Drengte for at være tilstede ved Ringningen eller undertiden af Nysgierrighed for at kikke ud paa den underliggende Kirkegaard og ned til de tilstødende Gaarde; nu derimod var den første Bemærkning jeg nødtvungen kom til at gjøre, at jeg siden forrige Tider var bleven meget størrer, da jeg før med Lethed [overstreget: krøb] løb under de Bjælker paa Kirkeloftet hvor jeg nu stødte imod med Panden og hvor jeg før havde fundet Plads nok var det mig nu for snævert. Overhovedet er det totale Intryk jeg overalt faar en vis Følelse af Lidenhed, jeg synes enhver Gjenstand at indtage. – En Mand i Gjæstgivergaarden der i Morges kom for at pudse mine Støvler spurgte

meget ydmygt om mit Navn for at erkjendige sig om min Moder og øvrige Familie og da jeg skulde spørge Manden ud har han paa vor Tid tient hos Schielthes⁴ under Navn af Thomas og været med hans Husbond for at følge os til Gillsbeck da vi forlode Drammen; han bestilte Skyds for mig da jeg alt tilfulde [har nok] af mit Ophold her der langt fra ikke svarer til min Forventning. Da jeg ifra Kirke kom til Collets⁵ •59 verso• præsenterede Christian⁶ mig for hans Kjærreste en Jomfrue Arveskau⁷ der har et ret net Ansigt og en peen lille Figur, hendes Holding forekom mig dog ikke at være smuk, maaske Aarsagen dertil var at hun er betydelig skiæv. For Kiær⁸ der kom for at gjøre mig et Besøg udkastede jeg [efter hans Anmodning] et Par Streger til et Monument der skulde sættes over en afdød Hollænder her nemlig Pottoff.⁹ Siden gjorde jeg hos Frue C⁵ et Slags Bekjendtskab med en Oberst Leutenant Anker¹⁰ der logerede hos hende og hvorom jeg ikke kan sige stort. Jeg reiste om Eftermiddagen i Følge med Collet's fra Byen, afbenyttende en lille Karriol jeg havde leiet og tog paa Veien efter at have badet i Langbroen, ind paa Hasselværket, dels for at forkynde dem Frue C Ankomst dels for at høre om de ønskede noget Bud med til Budskerud. – Men jeg var færdig at fortryde dette Besøg, thi da jeg ved min Ankomst saae Assesoren¹¹ der fik denne pludselig det Indfald at vende tilbage med mig, og jeg maatte saaledes igjen trækkes med ham. For i det Mindste ikke at kjøre saa sagte som han skyndte jeg mig i Forveien og lod ham komme •60 recto• efter. Hans Ankomst til B¹² var for Fruen¹³ og os Alle langt fra moersom da han strax begyndte at trække [ting] ned for at viise og plage os med.

¹ Uidentificeret.

² Karel van Mander. Altertavlen i Strømsø kirke udførte han i 1667

³ Peder Nyborg Hesselberg. (1725-1804), norsk præst og rektor, som i 1780 udgav Efterretninger angaaende Strømsøe Bye.

⁴ Uidentificeret.

⁵ Anne Cathrine Elisabeth Collett, f. Arbo.

⁶ Herman Christian Collett.

⁷ Louise Arveschoug.

⁸ Hans Andersen Kiær.

⁹ Christopher Georg Pothoff.

¹⁰ Uidentificeret.

¹¹ Peter Collett.

¹² Budskerud.

¹³ Eilertine Severine Collett, f. Bendeke.

der daaude an Adhillelse i udtømmen Eiden
og Lovet vare og saa bouklogen og saa lude
det fine Nye det Altharv saabund. Tattet.
Sulden forvi jeg fandt med det at finde at stort
Mesterskabet der for var altharv sigill og
indtænkt fandt jeg det fandt jeg fandt med det
det var med unge at Melvins og Lovet
Manderen som Høsten Hestbøj. saar
Ophængelse over Strømme angiver. Melvins
var tomt med unge. Høst og Mesterskabet
saa Lovet i Høsten var med
forfæltet sulden at Manderen og
unge kunte som jord sig sigill. Høst
Mesterskabet forfæltet med det som Høsten
advisering indtænkt og sigill og sigill
daaude to var det sulden i det altharv
indtænkt og mesterskabet. Mesterskabet
for som Høsten var de mest sigill og sigill
og det Høsten der fandt i Høsten, for
i for sigill og sigill i en punkt og sigill
Høst og Lovet og sigill og sigill
saa det Ophængelse. Det Høsten, Høsten
og sigill i Lovet at den med sigill og sigill
sigill og sigill fandt en sammenslutning sigill og sigill
de den sigill og sigill sigill og sigill

Jeg søger først at sige, og saa saa jeg i 1759
mængden af det mig aarstegende af Højesteret
daad jeg tilfaldt mig den affære at atter
Vordende saa at nord til Hoffet med Kingmeyer
aldrig under tiden af Højesterets for alle Liden
ind saa den underlygende Lidt og med
det de tilfaldende Gaarde, min Brøder var den
første Bamselidende jeg indkommer den til
at gøre, at jeg siden forrige tiden var Blasen
Barns Høved, da jeg for min Halvbrøder
Barns de Lydende saa Lidt tilfaldt for
jeg min Plukke i med min Færd og for
god for første fundet Platte med var til mig
min for første Bamselidende de Lidt tilfaldt
Tidens jeg ommelet forer en min tilfaldt
af Lidt tilfaldt jeg forer en forer Højesteret at
Lidt tilfaldt. - En Mand: Højesteret den den. Mer.
god den for at gøre min Højesteret forer
mængden af Lidt tilfaldt den den Lidt tilfaldt
og min Brøder og min Brøder den den Lidt tilfaldt
forer Lidt tilfaldt den den Lidt tilfaldt
nord min saa Højesteret for af følge af lid
Lidt tilfaldt de Lidt tilfaldt Lidt tilfaldt
Lidt forer den den Lidt tilfaldt af min
Lidt forer den Lidt tilfaldt Lidt tilfaldt min
Lidt tilfaldt. De Lidt tilfaldt Lidt tilfaldt

grasfonten til Christian mig for ferd Gjovne
for nu færdig Arvskand der skal det vel
nå, der sigt i en gamm lilla et par færdig
galding forvæden mig sig alle det mæske
færdig færdig Arvskand der skal det vel
betjendelig færdig. Her færdig der færdig for at
gjøve mig at færdig indfærdig sig alle færdig
færdig det at færdig indfærdig der færdig færdig
andere en efter færdig færdig for mærdig færdig
færdig. givde sig for færdig at det færdig færdig
færdig med en færdig færdig færdig der færdig
at færdig færdig og færdig sig alle færdig færdig
færdig færdig en færdig færdig færdig færdig
færdig færdig færdig, færdig færdig en lilla færdig
færdig sig færdig færdig og færdig færdig færdig
at færdig færdig: færdig færdig, ind færdig færdig
færdig, færdig færdig færdig færdig færdig
at færdig færdig at færdig færdig der færdig færdig
med det færdig færdig. Mærdig sig med færdig at
færdig færdig færdig færdig, færdig da sig med færdig færdig
færdig færdig færdig færdig færdig færdig færdig
færdig at færdig færdig færdig færdig færdig
færdig færdig færdig færdig færdig. Her i det
færdig færdig at færdig færdig færdig færdig færdig
færdig mig: færdig færdig og færdig færdig

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

afte. giordt Aulandt til B. osv for sinne
by os alle langt for more som de for pragt
gunde at holde det for at minde af plage os Gvord.
Den 8. Aug: Hver den Mygner. Hver Maanden træde
med alle indvoldige og hvarvne Oestiere fortil. for
betjente sig af en Oestindelske for den til flort
bygdels professor Lene Jørgen. Hver for igennem
træde at anbrings af Læselovene i sine
Læse for sine Oestindelske og for
Læse med sig selv af at til Gvord for Læse
figurer alle Oestindelske fortil, og for at
anbrings sig om den Oestindelske byggede
for sine med alle stille Gvord. Hver ind for at
for sig bygn. Hver for dem for sig alle at
more indvold med alle for, for at for sig for at
for indvold Gvord: anbrings, fortil for
afte for sig fortil af sig og ande indvold,
nu med alle for, for den med sig alle anbrings
gaa for sig Gvord for sig alle med. De nu
alle med for Læse fortil byggede for at bygn
træde og de sig for sig alle med alle for
og Læse gaa fortil dem med for sig alle at
man med alle dem for sig for alle. De alle alle
sig alle sig for sig alle stille for sig alle indvold.